

An Bhruiséil, 13 Meitheamh 2022
(OR. fr, en)

9763/22

ECOFIN 552
UEM 156
SOC 347
EMPL 229
COMPET 450
ENV 551
EDUC 220
RECH 343
ENER 259
JAI 814
GENDER 92
ANTIDISCRIM 72
JEUN 103
SAN 348

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Uimh. an doic. ón gCoim.:	9416/22 - COM(2022) 618 final
Ábhar:	Moladh le haghaidh MOLADH ÓN gCOMHAIRLE maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid Lucsamburg agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2022 de chuid Lucsamburg

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo an dréachtmholadh thuasluaite ón gComhairle, arna athbhreithniú agus arna chomhaontú ag coistí éagsúla de chuid na Comhairle, bunaithe ar thogra COM (2022) 618 final ón gCoimisiún.

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an ...

maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid Lucsamburg agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2022 de chuid Lucsamburg

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar shuíomhanna buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú¹, a neartú, agus go háirithe Airteagal 5(2) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

¹ IO L 209, 2.8.1997, lch. 1.

- (1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle², lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, cuirtear tacaíocht airgeadais ar fáil chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ar athchóirithe agus infheistíocht í a mhaoiníonn an tAontas ó thaobh buiséid de. Cuireann sé leis an téarnamh eacnamaíoch agus le cur chun feidhme athchóirithe inbhuanaithe a chuireann leis an bhfás agus le hinfeistíocht, go háirithe chun na haistriúcháin glasa agus digiteacha a chur chun cinn, agus athléimneacht agus fás ionchasach gheilleagair na mBallstát a neartú ag an am céanna. Cuidíonn sé freisin le hairgeadais phoiblí inbhuanaithe a neartú agus le borradh a chur faoi fhás agus faoi chruthú post sa mheántearma agus san fhadtearma. Tabharfar an ranníocaíocht uasta airgeadais in aghaidh an Bhallstáit faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta cothrom le dáta i mí an Mheithimh 2022, i gcomhréir le hAirteagal 11(2) de Rialachán (AE) 2021/241.

² Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

(2) An 24 Samhain 2021, ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe, rud a chur tús le Seimeastar Eorpach 2022 le haghaidh comhordú beartais eacnamaíoch. Thug sí aird chuí ar Ghealltanas Sóisialta Porto arna síniú an 7 Bealtaine 2021 chun Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a d'fhógair Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún an 17 Samhain 2017 a chur chun feidhme a thuilleadh. D'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí Shuirbhé Bliantúil 2022 don Fhás Inbhuanaithe an 25 Márta 2022.

An 24 Samhain 2021, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³, ghlac an Coimisiún freisin an Tuarascáil maidir leis an Sásra Foláirimh, ar tuarascáil í nár sainaitníodh Lucsamburg inti mar cheann de na Ballstáit a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. Ar an dáta céanna, ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro agus an togra le haghaidh Tuarascáil Chomhphárteach ar Fhostaíocht 2022, ina ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro⁴ ('Moladh 2022 maidir leis an limistéar euro') an 5 Aibreán 2022 agus an Tuarascáil Chomhphárteach ar Fhostaíocht an 14 Márta 2022.

³ Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú (IO L 306, 23.11.2011, lch. 25).

⁴ Moladh ón gComhairle an 5 Aibreán 2022 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C 153, 7.4.2022, lch. 1).

- (3) Le hionradh na Rúise ar an Úcráin, i ndiaidh na paindéime domhanda, tá athrú suntasach tagtha ar an gcomhthéacs geopholaitiúil agus eacnamaíoch. Tá tionchar an ionraidh ar gheilleagair na mBallstát le sonrú, *inter alia*, trí phraghsanna fuinnimh, bia agus amhábhair níos airde, agus trí ionchais fáis níos laige. Luíonn na praghsanna fuinnimh go trom, go háirithe, ar na teaghlaigh is leochailí a bhfuil cónaí orthu i mbochtaineacht fuinnimh nó atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh, chomh maith leis na gnólachtaí is leochailí ó thaobh praghsanna fuinnimh de. Tá rabharta daoine ag teacht isteach atá ag teitheadh ón Úcráin gan fasach le feiceáil san Aontas freisin. Bhí tionchar neamshiméadrach ag na héifeachtaí eacnamaíocha, a d'eascair as cogadh foghach na Rúise, ar na Ballstáit. Sa chomhthéacs sin, an 4 Márta 2022, le Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2022/382 ón gComhairle⁵, cuireadh Treoir 2001/55/CE ón gComhairle⁶ i ngníomh den chéad uair, lena dtugtar an ceart chun fanacht go dleathach san Aontas do dhaoine easáitithe ón Úcráin, chomh maith le rochtain ar oideachas agus oiliúint, ar mhargadh an tsaothair, ar chúram sláinte, ar thithíocht agus ar leas sóisialta.

⁵ Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2022/382 ón gComhairle an 4 Márta 2022 lena mbunaítear gurb ann d'insreabhadh ollmhór daoine easáitithe ón Úcráin de réir bhrí Airteagal 5 de Threoir 2001/55/CE, agus a bhfuil d'éifeacht aige cosaint shealadach a thabhairt isteach (IO L 71, 4.3.2022, lch. 1).

⁶ Treoir 2001/55/CE ón gComhairle an 20 Iúil 2001 maidir le caighdeání fosta chun cosaint shealadach a thabhairt i gcás insreabhadh ollmhór daoine easáitithe agus maidir le bearta lena gcuirtear cothromaíocht iarrachtaí chun cinn idir na Ballstáit agus na daoine sin á nglacadh isteach acu agus na hiarmhairtí lena mbaineann á mbraistint (IO L 212, 7.8.2001, lch. 12).

- (4) Agus an staid eacnamaíoch agus gheopholaitiúil atá ag athrú go tapa á cur san áireamh, athbhunaíonn an Seimeastar Eorpach a bheartas eacnamaíoch agus fostaíochta ar bhonn leathan in 2022, agus forbraítear é ag an am céanna i gcomhréir le ceanglais chur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, mar a leagtar amach sa Suirbhé Bliantúil Fáis Inbhuanaithe 2022. Tá cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a glacadh rithábhachtach chun cuspóirí comhordaithe an bheartais eacnamaíoch faoin Seimeastar Eorpach a bhaint amach, ós rud é go dtugtar aghaidh sna pleananna ar fhothacar suntasach ar a laghad de na moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh i dtimthriallta Sheimeastar Eorpach 2019 agus 2020. Tá na moltaí tírshonracha in 2019 agus in 2020 fós chomh ábhartha céanna maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241, sa bhreis ar aon mholtaí tírshonracha arna n-eisiúint suas go dtí an dáta a chuirtear isteach pleananna téarnaimh agus athléimneachta den sórt sin atá athbhreithnithe, nuashonraithe nó leasaithe.
- (5) Tá clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis gníomhach ó Mhárta 2020. I dTeachtaireacht uaidh an 3 Márta 2021 dar teideal 'Bliain amháin ó ráig COVID-19: freagairt ar bheartas fíoscach', leag an Coimisiún amach a thuairim gur cheart an cinneadh maidir le clásal ginearálta éalaithe a dhíghníomhachtú nó a chur i bhfeidhm go leanúnach a dhéanamh mar mheasúnú foriomlán ar staid an gheilleagair, agus leibhéal na gníomhaíochta eacnamaíche san Aontas nó sa limistéar euro i gcomparáid leis an leibhéal réamh-ghéarchéime (deireadh 2019) mar phríomhchritéar cainníochtúil. Mar gheall ar éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí láidre taobh thiar den ionchas eacnamaíoch i gcomhthéacs an chogaidh san Eoraip, is gá clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis a leathnú go gcuirfear síneadh le clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis le linn 2023.

- (6) De réir an chur chuige atá sa Mholadh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021⁷ ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2021 Lucsamburg, is fearr an staid fhioscach fhoriomlán a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh), ach caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais a áireamh, i gcoibhneas leis an bhfás féideartha meántéarmach⁸. Agus níos faide ná an staid fhioscach fhoriomlán, d'fhonn a mheas an bhfuil an beartas fioscach náisiúnta stuama agus an bhfuil a chomhdhéanamh fabhrach do théarnamh inbhuanaithe a bheidh comhsheasmhach leis na haistriúcháin glasa agus digiteacha, tabharfar aird freisin ar an éabhlóid ar phríomhchaiteachas reatha⁹ arna maoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus ar an infheistíocht.

⁷ Moladh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2021 Lucsamburg (IO C 304, 29.7.2021, lch. 73).

⁸ Is meastacháin ón gCoimisiún iad na meastacháin ar an staid fhioscach agus a comhpháirteanna sa Mholadh seo bunaithe ar na toimhdí is bunús le réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún. Sna meastacháin ón gCoimisiún ar fhás ionchasach meántéarmach, ní áirítear tionchar dearfach na n-athchóirithe atá mar chuid den phlean don téarnamh agus don athléimneacht agus lena bhféadfar borradh a chur faoin bhfás a d'fhéadfadh a bheith ann.

⁹ Ní mhaoinítear iad le deontais faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ná le cistí eile de chuid an Aontais.

- (7) An 2 Márta 2022, ghlac an Coimisiún teachtaireacht lena gcuirtear treoir leathan ar fáil maidir le beartas fioscach in 2023 ('an treoir fhioscach') a raibh sé mar aidhm léi tacú le hullmhú Chláir na mBallstát um Chobhsaíocht agus um Chóineasú agus comhordú beartais a neartú ar an gcaoi sin. Thug an Coimisiún dá aire, go mbeadh sé iomchuí in 2023, ar bhonn an ionchas maicreacnamaíoch a bhí ann i réamhaisnéis gheimhridh 2022, aistriú ó staid fhioscach chomhiomlán tacaíochta in 2020–2022 go staid fhioscach chomhiomlán a bheadh neodrach tríd is tríd, agus go bhfuil sé réidh chun freagairt don staid eacnamaíoch atá ag teacht chun cinn. D'fhógair an Coimisiún gur cheart leanúint de dhifreáil a dhéanamh idir na moltaí fioscacha do 2023 idir na Ballstáit agus iarmhairtí trastíortha a d'fhéadfadh a bheith ann a chur san áireamh. D'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit an treoir ina gCláir um Chobhsaíocht agus um Chóineasú a léiriú. Gheall an Coimisiún go ndéanfaidh sé dlúthfhaireachán ar na forbairtí eacnamaíocha agus go n-athróidh sé a threoir beartais de réir mar is gá agus ar a dhéanaí ina phacáiste earraigh den Seimeastar Eorpach a bheidh ann ag deireadh mhí na Bealtaine 2022.
- (8) Maidir leis an treoir fhioscach, cuirtear san áireamh sna moltaí fioscacha do 2023 an t-ionchas eacnamaíoch atá ag dul in olcas, an éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí níos ísle, agus an boilsciú níos airde i gcomparáid le réamhaisnéis gheimhridh 2022 ón gCoimisiún. I bhfianaise na mbreithnithe sin, ní mór don fhreagairt fhioscach infheistíocht phoiblí a leathnú i gcomhair na n-aistrithe glasa agus digiteacha agus na slándála fuinnimh, agus cumhacht ceannaigh na dteaghlach is leochailí a choimeád ar bun chun tionchar na dteithe praghsanna fuinnimh a mhaolú agus chun an brú boilscithe a theorannú ón dara babhta trí bhearta spriocdhírthe agus sealadacha. Ní mór don bheartas fioscach leanúint de bheith ag dul in oiriúint do na cúinsí atá ag athrú go tapa, lena n-áirítear dúshláin a eascraíonn as cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine i ndáil le cosaint agus slándáil, agus ní mór dó idirdhealú a dhéanamh idir na Ballstáit de réir a staide fioscaí agus eacnamaíche, lena n-áirítear a mhéid a bhaineann lena nochtadh don ghéarchéim agus le rabhartaí daoine easáitithe ón Úcráin.

- (9) An 30 Aibreán 2021, chuir Lucsamburg a phlean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 13 Iúil 2021, ghlac an Chomhairle a Chinneadh Cur Chun Feidhme maidir leis an measúnú ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta do Lucsamburg a fhorghas¹⁰. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, cinneadh ina luaitear go bhfuil Lucsamburg tar éis na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle a chomhlíonadh go sásúil. Glactar leis le comhlíonadh sásúil nach ndearnadh gnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna roimhe sin a aisiompú.
- (10) An 29 Aibreán 2022, thíolaic Lucsamburg a Chlár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú agus a Chlár Cobhsaíochta 2022, i gcomhréir le hAirteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. Rinneadh measúnú ar an dá chlár le chéile chun na naisc eatarthu a chur san áireamh. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, léiríonn Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú freisin tuairisciú débhlíantúil Lucsamburg ar an dul chun cinn atá déanta maidir lena phlean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme.

¹⁰ 10155/2021.

- (11) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2022 do Lucsamburg an 23 Bealtaine 2022. Rinne sí measúnú ar an dul chun cinn a rinne Lucsamburg maidir le haghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle in 2019, 2020 agus 2021, agus bhreathnaigh sí ar chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta ag Lucsamburg, ag tógáil ar an scórchlár téarnaimh agus athléimneachta. Ar bhonn na hanailíse sin, sainithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí i ndáil leis na dúshláin sin nach dtugtar aghaidh orthu, nó nach dtugtar aghaidh orthu ach i bpáirt, sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, chomh maith le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn, lena n-áirítear na dúshláin sin a eascraíonn as ionradh na Rúise ar an Úcráin. Rinne sí measúnú freisin ar dhul chun cinn Lucsamburg maidir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ar spriocanna ceannlíne an Aontais maidir le fostaíocht, laghdú scileanna agus laghdú bochtaineachta a bhaint amach, chomh maith le dul chun cinn maidir le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.
- (12) I Moladh uaithi an 20 Iúil 2020¹¹, mhol an Chomhairle do Lucsamburg na bearta uile is gá a dhéanamh in 2020 agus 2021, i gcomhréir leis an gclásal éalaithe ginearálta, chun aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar phaindéim COVID-19, chun an geilleagar a chothú agus chun tacú leis an téarnamh ina dhiaidh sin. Mhol sí do Lucsamburg freisin, nuair a cheadaíonn na dálaí eacnamaíocha, beartais fhioscacha a shaothrú atá dírithe ar shuíomhanna fioscacha meántéarmacha stuama a bhaint amach agus inbhuanaitheacht fiachais a áirithiú, agus an infheistíocht a fheabhsú ag an am céanna. In 2021, de réir sonraí arna mbailíochtú ag Eurostat, tháinig feabhas ar chothromaíocht rialtais ghinearálta Lucsamburg ó easnamh 3.4 % de OTI in 2020 go barrachas 0.9 % in 2021. Thacaigh an fhreagairt bheartais fhioscaigh ó Lucsamburg leis an téarnamh eacnamaíoch in 2021, agus tháinig laghdú ar bhearta sealadacha éigeandála ó 2.4 % de OTI in 2020 go 0.7 %. Bhí na bearta a ghlac Lucsamburg in 2021 i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 20 Iúil 2020. Bhí na bearta buiséadacha lánroghnacha a ghlac an rialtas in 2020 agus 2021 sealadach nó comhoiriúnaithe le bearta fritháirimh. De réir na sonraí a bhailíochtaigh Eurostat, thit fiachas ginearálta an rialtais ó 24.8 % de OTI in 2020 go 24.4 % de OTI in 2021.

¹¹ Moladh ón gComhairle an 20 Iúil 2020 maidir le Clár Náisiúnta 2020 um Athchóiriú de chuid Lucsamburg agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2020 de chuid Lucsamburg (IO C 282, 26.8.2020, lch. 101).

(13) Tá an cás maicreacnamaíoch atá mar bhuntaca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha faichilleach in 2022 agus réadúil ina dhiaidh sin. De réir Chlár Cobhsaíochta 2022, meastar go dtiocfaidh méadú ar fhíor-OTI de 1.4 % in 2022 agus 2.9 % in 2023. I gcomparáid leis sin, réamh-mheastar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún go mbeidh fíorfhás de 2.2 % ar OTI ann in 2022 agus 2.7 % in 2023. I réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, is é is cúis go príomha leis an difríocht de 0.8 pointe céatadáin in 2022 ná ionchais níos airde infheistíochtaí agus rannchuidiú dearfach ó ghlanonnmhairí d'fhíorfhás OTI. Ina Chlár Cobhsaíochta 2022, tá an rialtas ag súil go laghdóidh an príomh-iarmhéid go heasnamh 0.7 % de OTI in 2022 agus go 0.4 % in 2023. Léiríonn an laghdú in 2022 den chuid is mó caiteachas níos airde ar chúiteamh d'fhostaithe, ar infheistíochtaí agus ar shochair shóisialta, agus réamh-mheastar go dtiocfaidh meath ar chánacha reatha ar ioncam agus ar rachmas ó thaobh an ioncaim de. De réir Chlár Cobhsaíochta 2022, meastar go méadóidh cóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI go dtí 25.4 % in 2022, agus go méadóidh sé go 25.8 % in 2023. Bunaithe ar bhearta beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún easnamh rialtais de 0.1 % de OTI do 2022 agus barrachas de 0.1 % do 2023. I réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, tuartar go mbeidh cóimheas fiachais ghinearálta rialtais le OTI níos ísle, 24.7 % in 2022 agus 25.1 % in 2023. De réir réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, is é 2.6 % an fás aschuir féideartha measta sa mheántéarma (meánfhás 10 mbliana). Mar sin féin, ní áirítear sa mheastachán sin tionchar na n-athchóirithe atá mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta agus d'fhéadfadh sé fás Lucsamburg a mhéadú.

(14) In 2022, chuir an rialtas deireadh le formhór na mbeart a glacadh mar fhreagairt ar an ngéarchéim COVID-19, sa chaoi is go meastar go dtiocfaidh laghdú ar na bearta sealadacha éigeandála ó 0.7 % de OTI in 2021 go 0.1 % in 2022. Tá tionchar ag na bearta a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a chomhrac ar an easnamh rialtais, a mheastar a bheith cothrom le 0.8 % de OTI in 2022 agus cothrom le 0.2 % de OTI in 2023 i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún¹². Is éard atá sna bearta sin den chuid is mó creidmheas cánach fuinnimh, aistrithe sóisialta chuig teaghlaigh ar ioncam íseal, ciorruithe i gcánacha indíreacha ar thomhaltas fuinnimh, agus fóirdheontais ar tháirgeadh. Ag an am céanna, thángthas ar chomhaontú le comhpháirtithe sóisialta chun truícear ionchasach an tsásra innéacsaithe boilscithe a chur siar ó Shamhradh 2022 go dtí Aibreán 2023 agus aon tráinse ina dhiaidh sin go dtí Aibreán 2024 ar a luaithe. Fógraíodh na bearta sin mar bhearta sealadacha den chuid is mó. Mar sin féin, i gcás ina bhfanfaidh praghsanna fuinnimh ag leibhéal ardaithe in 2023, d'fhéadfaí leanúint le cuid de na bearta sin. Níl cuid de na bearta sin spriocdhírithé, go háirithe an laghdú uile ar dhleachtanna máil le haghaidh breosla in 2022. Tá tionchar ag na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin ar an easnamh rialtais freisin, rud a thuarar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún ag 0.1 % agus 0.2 % de OTI in 2022 agus 2023¹³.

¹² Is ionann na figiúirí agus leibhéal chostais bhuiséadacha bhliantúla na mbeart sin a rinneadh ó fhómhar 2021, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas reatha chomh maith le – i gcás inarb ábhartha – bearta caiteachais chaipitil.

¹³ Glactar leis go mbeidh líon iomlán na ndaoine easáitithe ón Úcráin go dtí an tAontas Eorpach chomh hard le 6 mhilliún duine de réir a chéile faoi dheireadh 2022, agus meastar a ndáileadh geografach bunaithe ar mhéid an diaspóra atá ann cheana, ar dhaoine coibhneasta an Bhallstáit ghlactha, agus ar dháileadh iarbhír na ndaoine easáitithe ón Úcráin ar fud an Aontais ó mhí an Mhárta 2022. I gcás costais bhuiséadacha in aghaidh an duine, tá meastacháin bunaithe ar shamhail mhicreashamhlú Euromod Airmheán Comhpháirteach Taighde an Choimisiúin, agus an dá aistriú airgid á gcur san áireamh d'fhéadfadh daoine a bheith incháilithe do shochair chomhchineáil, amhail oideachas agus cúram sláinte.

- (15) I Moladh uaithi an 18 Meitheamh 2021, mhol an Chomhairle go saothródh Lucsamburg staid fhioscach thacúil in 2022, lena n-áirítear ón spreagadh a cuireadh ar fáil leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, agus go gcaomhnódh sí infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta. Mhol an Chomhairle freisin go saothródh Lucsamburg, nuair is féidir sin sna dálaí eacnamaíocha, beartas fioscach atá dírithe ar shuíomhanna fioscacha stuama meántéarmacha a bhaint amach agus an inbhuanaitheacht fhioscach a áirithiú sa mheántéarma, agus an tráth céanna, feabhas a chur ar an infheistíocht chun borradh a chur faoin acmhainneacht fáis.
- (16) In 2022, bunaithe ar réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún agus lena n-áirítear an fhaisnéis a ionchorpraítear i gClár Cobhsaíochta 2022 Lucsamburg, meastar go mbeidh an staid fhioscach tacúil ag -1.3 % de OTI, mar a mhol an Chomhairle¹⁴. Tá sé beartaithe ag Lucsamburg tacaíocht leanúnach a thabhairt don téarnamh, lena n-áirítear trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun infheistíocht bhreise a mhaoiniú mar a mhol an Chomhairle. Meastar go bhfanfaidh an ranníocaíocht dhearfach le gníomhaíocht eacnamaíoch de chaiteachas arna mhaoiniú ag deontais faoin tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht agus faoi chistí eile de chuid an Aontais cobhsaí i gcomparáid le 2021. Réamh-mheastar go soláthróidh infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht mhéadaitheach de 0.1 pointe céatadáin don staid fhioscach in 2022¹⁵. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe ag Lucsamburg infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta a chaomhnú, mar a mhol an Chomhairle. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an fás sa chaiteachas príomha reatha arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2022 ranníocaíocht fhorleathnaithe dar méid 1.2 pointe céatadáin don staid fhioscach fhoriomlán. Áirítear ar an rannchuidiú suntasach leathnaithe sin tionchar breise na mbeart chun aghaidh a thabhairt ar thionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh (0.5 % de OTI) chomh maith leis na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin (0.1 % de OTI), agus meastar go rannchuideoidh cúiteamh níos airde d'fhostaithe agus aistrithe sóisialta (0.3 % de OTI) leis an bhfás ar ghlanchaiteachas reatha.

¹⁴ Freagraíonn comhartha diúltach den táscaire do bharrachas fáis ar chaiteachas príomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach forleathnaitheach.

¹⁵ Réamh-mheastar go soláthróidh caiteachas caipitil eile arna mhaoiniú go náisiúnta ranníocaíocht chrapthach dar méid 0.1 pointe céatadáin de OTI.

- (17) In 2023, tuartar go mbeidh an staid fhioscach i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún +0.5 % de OTI ar an mbonn nach mbeidh aon athrú beartais ann¹⁶. Meastar go leanfaidh Lucsamburg d'úsáid a bhaint as na deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta in 2023 chun infheistíocht bhreise a mhaoiniú chun tacú leis an téarnamh. Réamh-mheastar go gcuirfidh infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht mhéadaitheach 0.1 % de OTI ar fáil don staid fhioscach in 2023¹⁷. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas príomha reatha arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2023 ranníocaíocht chrapthach dar méid 0.5 pointe céatadáin don staid fhioscach fhoriomlán. Áirítear leis sin an tionchar ó dheireadh a chur de réir a chéile leis na bearta lena dtugtar aghaidh ar phraghsanna méadaithe fuinnimh (0.3 % de OTI).
- (18) I gClár Cobhsaíochta 2022, meastar go laghdóidh easnamh ginearálta an rialtais de réir a chéile go 0.3 % de OTI in 2024 agus go 0.2 % faoi 2025. Tá sé beartaithe, dá bhrí sin, go bhfanfaidh comhardú ginearálta an rialtais faoi bhun 3 % de OTI thar thréimhse Chlár Cobhsaíochta 2022. Leis na réamh-mheastacháin sin, glactar le hioncam atá beagán níos airde agus caiteachas cobhsaí mar chéatadán de OTI. De réir Chlár Cobhsaíochta 2022, táthar ag súil go dtiocfaidh méadú ar chóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI faoi 2025, go sonrath le méadú go 26.2 % in 2024, agus le cobhsú 26.2 % in 2025. De réir anailís an Choimisiúin, is cosúil gur rioscaí ísle iad na rioscaí maidir le hinbhuanaitheacht fiachais sa mheántearma.

¹⁶ Freagraíonn comhartha dearfach den táscaire d'easnamh i bhfás caiteachais phríomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach crapthach.

¹⁷ Réamh-mheastar go soláthróidh caiteachas caipitil eile arna mhaoiniú go náisiúnta ranníocaíocht chrapthach dar méid 0,2 pointe céatadáin de OTI.

(19) Is lú an tionchar a bhí ag an ngéarchéim COVID-19 ar airgeadas rialtais ná i mBallstáit eile, agus meastar go dtiocfaidh feabhas ar tháscairí ábhartha in 2022. Mar sin féin, méadóidh tionchar treochothaí déimeagrafacha ar chaiteachas rialtais sna blianta amach romhainn. Is amhlaidh sin go háirithe toisc go meastar go dtiocfaidh ardú seasta ar líon na bpinsinéirí in aghaidh an oibrí mar gheall ar an daonra a bheith ag dul in aois agus mar gheall ar an moilliú ar ghlansreabhadh imirce. Faoi chás 'gan athrú beartais', beidh ar Lucsamburg aghaidh a thabhairt ar cheann de na méaduithe is mó ar chaiteachas pinsin an Aontais, mar sciar de OTI faoi 2070. D'fhágfadh sé sin go gcaithfí tuairim is 18 % de OTI ar phinsin (i gcomparáid le 9 % in 2019), as measc an chaiteachais is airde san Aontas. Tiocfaidh méadú suntasach ar fhiachas an rialtais dá bharr sin, rud a chuirfidh inbhuanaitheacht airgeadas an rialtais i mbaol san fhadtéarma. Bheadh an tionchar maicreacnamaíoch is mó ag baint leis an aois scoir iarbhír a ardú, ós rud é go bhfuil an acmhainneacht is mó ag an bhfachtóir sin caiteachas ar phinsin a laghdú. Dá réir sin, thacódh ráta níos airde d'oibrithe scothaosta san fhostaíocht le fás eacnamaíoch freisin. Ní thugtar aghaidh sa phlean téarnaimh agus athléimneachta ar inbhuanaitheacht fhadtéarmach an chórais pinsin ná ar éifeachtaí diúltacha na scéimeanna luathscoir agus na ndreasachtaí airgeadais chun imeacht ó mhargadh an tsaothair go luath, rud a mhíníonn ráta íseal fostaíochta na n-oibrithe scothaosta. D'fhéadfaí cur chun feidhme céim ar chéim, rud a mhéadóidh cothroime idirghlúine, a chur chun feidhme de réir a chéile trí thús luath a chur le hathchóirithe arb é is aidhm dóibh scéimeanna luathscoir a theorannú agus roghanna na n-oibrithe scothaosta a aistriú chuig fanacht i bhfostaíocht níos faide.

(20) Tá an comhrac i gcoinne na pleanála ionsaithe cánach san Aontas bunriachtanach chun an méid seo a leanas a dhéanamh: i) saobhadh iomaíochta idir gnólachtaí a chosc; ii) a chinntiú go gcaithfear go cothrom le cáiníocóirí; agus iii) airgeadas rialtais a chosaint. Is gilleagar beag, oscailte é Lucsamburg, le hearnáil airgeadais mhór chomhtháite, rud a mhíniú sreafaí móra airgeadais den chuid is mó. Léiríonn na sreafaí móra airgeadais sin freisin, áfach, an láithreach mhór i dtír na gcuideachtaí faoi rialú coigríche, a bhfuil baint acu le maoiniú laistigh de ghrúpa agus le gníomhaíochtaí stáitchiste. Ábhar inni ar leith is ea nach bhfuil cánacha siarchoinneálach ann – nó nach bhfuil bearta coibhéiseacha ann maidir le hús agus íocaíochtaí ríchiosa le dlínsí ísealchánach nó cánacha nialasacha lasmuigh de na tíortha sin a áirítear i liosta an Aontais de dhlínsí neamh-chomhoibríocha¹⁸. D'fhéadfadh íocaíochtaí amach úis agus ríchíosanna ó chuideachtaí atá lonnaithe i Lucsamburg chuig dlínsí nach bhfuil san Aontas a bheith faoi réir beagán cánach nó gan aon chánachas a ghearradh orthu mura ngearrtar cáin ar na híocaíochtaí sin nó mura ngearrtar cáin orthu ar leibhéal íseal sa dlínse faighteora. Tá roinnt céimeanna glactha ag Lucsamburg chun an phleanáil ionsaitheach chánach a chomhrac. Go dtí seo, áfach, bhí teorainn le bearta agus níor leor iad chun aghaidh a thabhairt ar cheist na n-íocaíochtaí amach sa chóras cánach, rud a d'fhéadfadh cuideachtaí ilnáisiúnta a úsáid chun tabhairt faoi phleanáil ionsaitheach chánach.

¹⁸ Conclúidí ón gComhairle an 24 Feabhra 2022 maidir le liosta athbhreithnithe an Aontais de dhlínsí neamh-chomhoibríocha chun críocha cánach (IO C 103, 3.2.2022, lch. 1).

(21) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b), de Rialachán (AE) 2021/241 agus critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta sraith fhairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisiónn a chéile agus a bhfuil amchlár tascach ag gabháil leo maidir lena gcur chun feidhme a bheidh le tabhairt chun críche faoin 31 Lúnasa 2026. Cuidítear, leis sin, le dul i ngleic leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta ar fad nó le fothacar suntasach de na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a leagtar amach sna moltaí tírshonracha a chuir an Chomhairle faoi bhráid Lucsamburg sa Seimeastar Eorpach in 2019 agus 2020, chomh maith le haon mholtaí tírshonracha a eisíodh go dtí an dáta a ghlacfar plean téarnaimh agus athléimneachta. Go háirithe, baineann na dúshláin sin le hathléimneacht, cuimsiú agus infheistíocht an chórais sláinte san aistriú glas agus san aistriú digiteach, mar aon le ganntanas tithíochta inacmhainne agus athléimneacht institiúideach an chreata frithsciúrtha airgid. Áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta bearta chun soláthar poiblí tithíochta ar phraghas réasúnta a mhéadú. Áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta freisin infheistíochtaí i nginiúint fuinnimh in-athnuaite agus in iompar inbhuanaithe, lena gcuidítear leis an ngeilleagar a dhícharbónú de réir a chéile. Dhéanfaidh seirbhísí poiblí digiteacha agus mórthionscadal poiblí taighde agus nuálaíochta i dteicneolaíochtaí cumarsáide candamaí infheistíocht ghnó a spreagadh agus borradh a chur faoi fhás táirgiúlachta sa mheántearma. Maidir le frithsciúradh airgid agus maoiniú frithsceimhlitheoireachta, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta meascán de bhearta chun trédhearcacht a fheabhsú agus an creat chun maoirseacht a dhéanamh ar sholáthraithe seirbhísí airgeadais a neartú. Ba chóir go gcuideodh an straitéis scileanna agus na cláir oiliúna atá leagtha amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, lena n-áirítear sprioc thiomnaithe d'oibrithe níos sine, feabhas a chur ar chuimsiú mhargadh an tsaothair.

- (22) Táthar ag súil go gcuideoidh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta Lucsamburg le tuilleadh dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach. Is ionann bearta chun tacú le cuspóirí aeráide i Lucsamburg agus 61 % de leithdháileadh iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta, agus is ionann bearta lena dtacaítear le cuspóirí digiteacha agus 32 % de leithdháileadh iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta. Cur chun feidhme iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna ábhartha, sin rud a chuideoidh le Lucsamburg téarnamh go tapa ó iarmhairtí ghéarchéim COVID-19 agus a hathléimneacht á neartú san am céanna. Tá rannpháirtíocht chórasach na gcomhpháirtithe sóisialta agus na ngeallsealbhóirí ábhartha eile tábhachtach i gcónaí chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go rathúil, chomh maith le beartais eacnamaíocha agus fostaíochta eile a théann níos faide ná an plean téarnaimh agus athléimneachta, chun a áirithiú go mbeidh úinéireacht leathan ar an gclár oibre foriomlán beartais.
- (23) Níor thíolaic Lucsamburg fós an Comhaontú Comhpháirtíochta ná na cláir bheartais chomhtháthaithe eile dá bhforáiltear i Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁹. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2021/1060, tá Lucsamburg leis na moltaí tírshonracha ábhartha a chur san áireamh i gclársceidealú chistí an bheartais chomhtháthaithe le haghaidh 2021–2027. Is réamhriachtanas é sin chun éifeachtacht na tacaíochta airgeadais atá le fáil ó chistí an bheartais chomhtháthaithe a fheabhsú agus chun uasmhéadú a dhéanamh ar bhreisluach na tacaíochta sin, agus comhordú, comhlántacht agus comhleanúnachas idir cistí an bheartais chomhtháthaithe sin agus ionstraimí agus cistí eile de chuid an Aontais á gcur chun cinn ag an am céanna. Tá cur chun feidhme rathúil na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus cláir beartais chomhtháthaithe ag brath freisin ar dheireadh a chur le bacainní ar infheistíocht chun tacú leis na haistrithe glasa agus digiteacha agus le forbairt chríoachach chothrom.

¹⁹ Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Immheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosáí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159).

- (24) Chomh maith leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, tá roinnt dúshlán breise roimh Lucsamburg, go háirithe dúshlán a bhaineann le héagthroime sa chóras oideachais atá ag dul i méid. Is saintréith de chóras oideachais Lucsamburg é úsáid trí theanga ar scoil (Lucsamburgais, Gearmáinis agus Fraincis), chomh maith le líon ard daltaí ó chúlráí socheacnamaíocha agus teanga éagsúla. Tugann torthaí trialacha idirnáisiúnta le tuiscint go bhfuil bunscileanna na ndaltaí níos ísle ná meán an Aontais agus go bhfuil dlúthbhaint acu le cúlra socheacnamaíoch agus teanga na ndaltaí. I suirbhé 2018 ar an gClár Idirnáisiúnta um Measúnú Daltaí (PISA) a rinne an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta, rinne Lucsamburg taifead ar cheann de na bearnaí scóir is mó san Aontas idir mic léinn faoi bhuntáiste agus faoi mhíbhuntáiste ó thaobh na léitheoireachta de. Cuireann an scolaíocht ilteangach agus an chaoi a dhéantar na daltaí a dheighilt ina rianta scoile éagsúla ag céim luath leis an neamhionannas. Leis an gcóras oideachais, ní chuirtear scileanna ilteangacha agus bunúsacha leordhóthanacha ar fáil do gach dalta chun riachtanais mhargadh saothair na tíre a shásamh. Chabhródh tacaíocht aonair do dhaltaí le cumas forbartha iomlán agus cuimsiú foriomlán na mac léinn go léir a bhaint amach. I gcomhréir le conclúidí 2020 ón bhFaireachlann náisiúnta maidir le cáilíocht scoile, tá deis ann rialachas an chórais oideachais a fheabhsú, uirlisí meastóireachta agus cuspóirí intomhaiste a fhorbairt tuilleadh lena gcuirtear chun cinn cáilíocht agus comhionannas deiseanna ar thaobh foirmiúil agus neamhfoirmiúil an chórais oideachais araon.
- (25) Mar fhreagairt ar an sainordú ó Cheannairí Stáit nó Rialtais an Aontais a leagtar amach i nDearbhú Versailles, tá sé mar aidhm ag an togra ón gCoimisiún le haghaidh plean REPowerEU deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairiú breosla iontaise ón Rúis a luaithe is féidir. Chun na críche sin, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún na tionscadail, na hinfheistíochtaí agus na hathchóirithe is oiriúnaí ar an leibhéal náisiúnta, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais a shainnithint i gcomhphlé leis na Ballstáit. Is é is aidhm do na bearta sin an spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú agus allmhairí breosla iontaise a aistriú ón Rúis.

(26) Tá córas fuinnimh Lucsamburg ag brath go mór ar allmhairí agus ag brath ar bhreoslaí iontaise. De réir sonraí 2020²⁰, is é Lucsamburg an glan-iompórtálaí fuinnimh is mó de chuid an Aontais i gcomparáid le méid an daonra. Tá sé ag brath go hiomlán, nach mór, ar allmhairí fuinnimh phríomhúla, le ráta spleáchais 92.5 %. Is iad ola agus gás na príomhfhoinsí fuinnimh go dtí seo; is ionann ola agus 68.5 % den ídiú fuinnimh, agus gás 17.8 %. Ní iompórtálann Lucsamburg aon ola ón Rúis, agus is é 26 % d'allmhairí amhola an meán san Aontas. Mar sin féin, tá an Rúis fós ina foinse réasúnta tábhachtach d'allmhairí gáis ós rud é go soláthraíonn sí 27 % d'allmhairí gáis nádúrtha Lucsamburg cé go bhfuil sé sin faoi bhun mheán an Aontais de 44 %. Rinne Lucsamburg a eangach gháis a chomhtháthú le greille gáis na Beilge, in aon ardán amháin. Ó thaobh an leictreachais de, cé nach bhfuil aon bhacainní móra sa ghearrthéarma, beidh gá le tuilleadh infheistíochta chun gabháil leis an aistriú chuig fuinneamh in-athnuaite, go háirithe maidir le hathneartú na heangaí agus uasghráduithe. Tá an t-éileamh ar ghás tionsclaíoch cothrom le blianta beaga anuas agus tháinig fás measartha ar an éileamh ar ghás ón earnáil tráchtála. Tháinig an príomhfhás ar thomhaltas gáis ó mhéadú ar thomhaltas na hearnála cónaithe. Ní mór do Lucsamburg aghaidh a thabhairt ar an dúshlán a bhaineann le soláthar tithíochta neamhleor agus a spriocanna fuinnimh agus aeráide a bhaint amach ag an am céanna. Is gá freisin an stoc foirgneamh atá ann cheana a athchóiriú. Le 20.8 % den acmhainneacht iomlán coigilte fuinnimh (i dtéarmaí GWh), is í an earnáil chónaithe agus athchóirithe an dara foinse is mó chun fuinneamh a spáráil faoi 2030. Mhéadaigh Lucsamburg a sciar fuinnimh in-athnuaite ó 5 % in 2015 go 12 % in 2020. Mar sin féin, tá sé fós ar cheann de na Ballstáit ina bhfuil an sciar is ísle. Tá gníomhaíocht láidir de dhíth ar Lucsamburg chun spriocanna fuinnimh 2030 a bhaint amach, sin 25 % den fhuinneamh a fháil ó fhoinsí in-athnuaite agus an tomhaltas deiridh fuinnimh a laghdú 40 % go 44 % i gcomparáid le 2007. Beidh ról lárnach ag bardais ina leith sin. Meán plódú tráichta ar bhóithre ar an ngeilleagar agus ar inbhuanaitheacht an chomhshaoil, agus san am céanna baineann sciar suntasach d'ídiú ola le hiompar agus 59 % d'iomlán na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa, a chuirtear i gcomparáid le meán an Aontais de 24 % in 2019.

²⁰ Eurostat (2020), sciar allmhairí na Rúise os cionn allmhairí iomlána gáis nádúrtha, amhola faoi seach. Do mheán AE-27, tá iomlán na n-allmhairí bunaithe ar allmhairí lasmuigh de AE-27. I gcás Lucsamburg, áirítear trádáil laistigh den AE ar iomlán na n-allmhairí.

Dá bhrí sin, is féidir le bearta lena ndírítear ar iompar níos éifeachtúla agus níos inbhuanaithe spleáchas ar ola a laghdú go mór. Léirítear é sin i bplean náisiúnta fuinnimh agus aeráide Lucsamburg, a dhíríonn ar 40 % d'fheithiclí leictreacha agus d'fheithiclí inluchtaithe don bhliain 2030. Tá sprioc leagtha síos ag Lucsamburg dó féin go mbeidh sé neodrach ó thaobh na haeráide de faoi 2050. Beidh gá le huailmhian bhreise maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú agus le fuinneamh in-athnuaite agus éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú chun go mbeidh Lucsamburg ag teacht le cuspóirí 'Oiriúnach do 55'.

- (27) Cé go mbeidh costais shuntasacha athstruchtúrúcháin i roinnt earnálacha mar thoradh ar an dlús atá curtha leis an aistriú chuig neodracht aeráide agus ar shiúl ó bhreoslaí iontaise, féadfaidh Lucsamburg leas a bhaint as an Sásra um Aistriú Cóir i gcomhthéacs an bheartais chomhtháthaithe chun tionchar socheacnamaíoch an aistrithe a mhaolú. Ina theannta sin, is féidir le Lucsamburg leas a bhaint as Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, arna bhunú le Rialachán (AE) 2021/1057 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹, chun deiseanna fostaíochta a fheabhsú agus comhtháthú sóisialta a neartú.
- (28) I bhfianaise mheasúnú an Choimisiúin, scrúdaigh an Chomhairle Clár Cobhsaíochta 2022 agus léirítear a tuairim²² i moladh (1).
- (29) I bhfianaise na dlúthnaisc idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidiú comhchoiteann le feidhmiú an aontais eacnamaíoch agus airgeadaíochta, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, lena n-áirítear trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, chun na moltaí atá leagtha amach i moladh 2022 maidir leis an limistéir euro a chur chun feidhme. I gcás Lucsamburg léirítear é sin go háirithe i moltaí 1, 2 agus 3 thíos,

²¹ Rialachán (AE) 2021/1057 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena mbunaítear Ciste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE+), agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013 (IO L 231, 30.6.2021, lch. 21).

²² Faoi Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97.

AG MOLADH LEIS SEO go nglacfadh Lucsamburg gníomhaíocht in 2022 agus 2023 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. In 2023, a áirithiú go mbeidh fás an phríomhchaiteachais arna mhaoiniú go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithé á cur san áireamh do theaghlaigh agus do ghnólachtaí is leochailí ó thaobh praghsanna fuinnimh de agus do dhaoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Réidh chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag teacht chun cinn. Infheistíocht phoiblí a leathnú le haghaidh na n-aistrithe glasa agus digiteacha agus le haghaidh na slándála fuinnimh, lena gcuirtear san áireamh an tionscadal REPowerEU, lena n-áirítear trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus as cistí eile de chuid an Aontais. Le linn na tréimhse tar éis 2023, saothrófar beartas fioscach atá dírithe ar shuíomhanna fioscacha meántéarmacha stuama a bhaint amach. Inbhuanaitheacht fhadtéarmach chóras na bpinsean a fheabhsú, go háirithe trí dheireadh a chur le luathscor agus trí ráta fostaíochta na n-oibrithé scothaosta a mhéadú. Beart a dhéanamh chun dul i ngleic go héifeachtach le pleanáil ionsaitheach chánach, lena n-áirítear trí chánachas leordhóthanach a áirithiú ar íocaíochtaí úis amach agus ar ríchíosanna go dlínsí cánach nialasacha agus ísle.
2. Dul ar aghaidh le cur chun feidhme a plean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna a chuimsítear i gCinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 13 Iúil 2021. Doiciméid chlársceidealaithe an bheartais chomhtháthaithe 2021–2027 a thíolacadh d'fhonn an chaibidlíocht leis an gCoimisiún a thabhairt chun críche agus tús a chur lena gcur chun feidhme ina dhiaidh sin.
3. Tionchar na n-éagthroimí ar fheidhmíocht na ndaltaí a laghdú agus comhdheiseanna a chur chun cinn do gach mac léinn sa chóras oideachais.
4. Spleáchas foriomlán ar bhreosláí iontaise a laghdú trí dhlús a chur le húsáid foinsí in-athnuaite, acmhainneacht tarchurtha leictreachais, agus infheistíocht in éifeachtúlacht fuinnimh san earnáil chónaithe agus san earnáil neamhchónaithe araon. Tacú le bardais chun pleananna áitiúla mionsonraithe a fhorbairt chun fuinneamh in-athnuaite a imscaradh, lena n-áirítear cumhacht na gaoithe agus fótavoltach, agus le haghaidh córais téimh agus fuaraithe ceantair. Leictriú iompair a chur chun cinn tuilleadh agus infheistíocht a dhéanamh i ngréasáin agus i mbonneagair iompair phoiblí.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán